

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica gradbeništva in
industrije gradbenega materiala

Predlogi sprememb in zahtev za JN gradenj, ki jih želi uresničiti GZS ZGIGM

mag. Jože Renar

**GZS Zbornica gradbeništva in industrije
gradbenega materiala (ZGIGM)**

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica gradbeništva in
industrije gradbenega materiala

ZGIGM Kratka zgodovina

V svojem delovanju, pravicah in obveznostih ter lastniških upravičenj članov predstavlja ZGIGM v okviru GZS nosilko pravnega nasledstva sledečih samostojnih pravnih oseb ali delov pravne osebe, katerih pravni naslednik po Zakonu o GZS (Ur. l. RS št. 60/06) je Gospodarska zbornica Slovenije:

- **Biro gradbeništva Slovenije** (1952-1979) člani gradbena podjetja, industrija gradbenega materiala, celotna projektiva
- **Splošno združenje gradbeništva in industrije gradbenega materiala** (1979-1990)
- **GZS Združenje za gradbeništvo in industrije gradbenega materiala** (1990-2006), pripojeno GZS
- **GZS Zbornica gradbeništva (ZG) in industrije gradbenega materiala (IGM)**, (2006 - ...) – neobvezno članstvo

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

O panožni zbornici GZS ZGIGM

- INFORMIRA podjetja (e-novice, Gradbeniške iskricke, e-okrožnice, dogodki,...)
- POVEZUJE podjetja
- VPLIVA na zakonodajo in politike
- OMOGOČA pridobivanje novih znanj
- USTVARJA in POSREDUJE poslovne priložnosti doma in v tujini
- POSPEŠUJE inovativnost in razvoj podjetij članov
- ODGOVARJA na vprašanja podjetij
- IZVAJA poslovne storitve

- **-GZS ZGIGM ima preko 500 članov (iz različnih razredov dejavnosti B, C in F), GZS skupaj ima skoraj 10.000 članov (poslovnih subjektov)**
- **ZGIGM je član evropskega združenja FIEC (www.fiec.eu)**

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Spletni portal GZS ZGIGM – www.gzs.si/zgigm

Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

- O Zbornici gradbeništva in IGM
- Članstvo, črni, klasifikacije, podatkovne baze
- Sekcije
- Gradbeniške iskricke
- Poslovne priložnosti, nova znanja, prodor v tujino
- Evropske povezave
- Projekti EU
- Zaposlovanje in kolektivna pogodba
- Zakonski in področni gradbeništva
- Pogodbe v gradbeništvu
- Gradbeni standardi
- Gradbeni normativi in popisi del
- Izobraževanje, usposabljanje in literatura o področju gradbeništva
- Uporabni spletni naslovi za gradbeništvo
- Medijske objave: strokovna revija, študij, problematika (ZBOR GZS ZGIGM)

Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala
14.12.2012

(Klema Pucconi, d.o.o. foto: arhiv podjetja)

- Osnovni podatki o kontaktih
- Organiziranost
- Sodelovanje v organih izven ZGIGM
- Delovanje ZGIGM v preteklem obdobju
- Program dela ZGIGM 2012
- Cenik produktov in storitev GZS ZGIGM
- **Business Partner Catalogue: »Slovenia Excellence in Construction, Engineering and Project Design«**

Autor: Zbornica gradbeništva in IGM

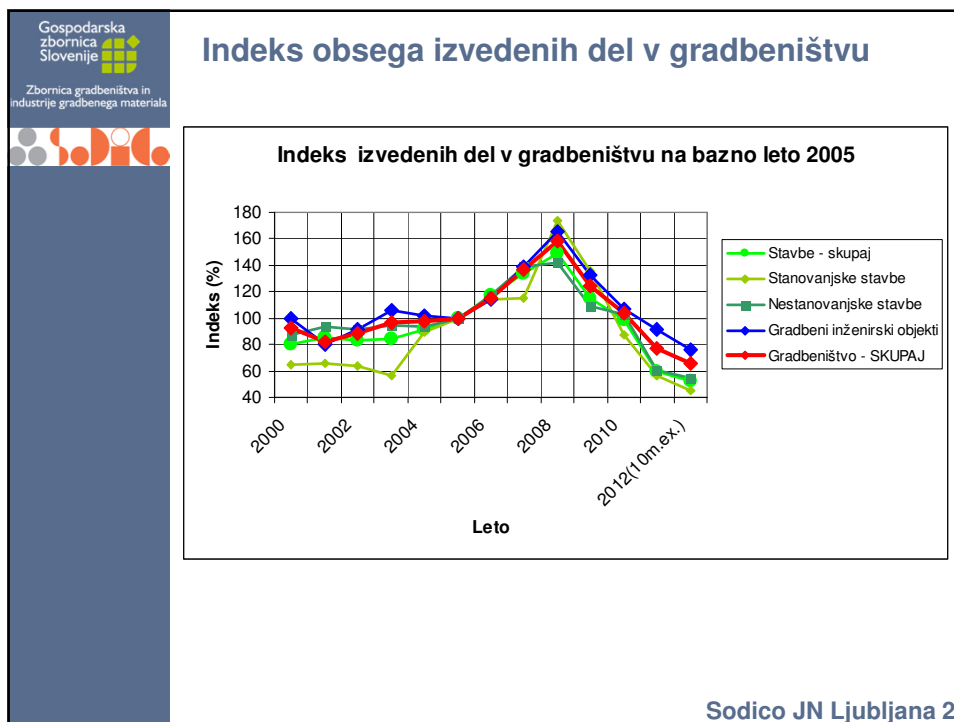
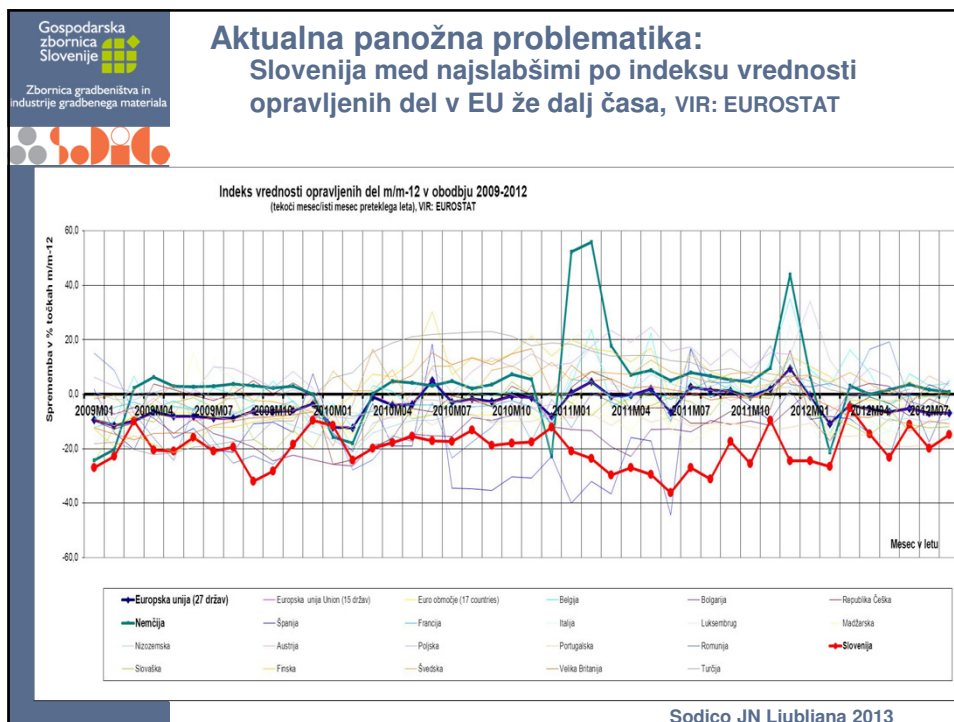
[+] Arhiv novic

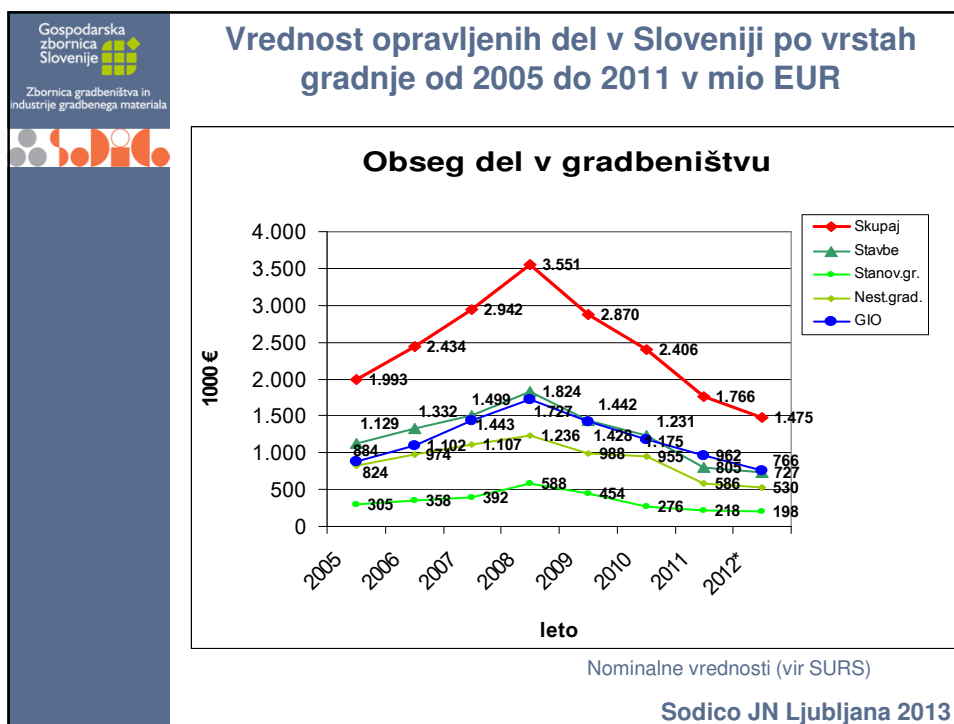
Aktualno

- NOVA številka Gradbeniških iskric (06.01.2013)
- Anketa GZS: Obetni zakon (19.12.2012)
- Na seji UO GZS-ZGIGM tudi o predvidenih investicijah za infrastrukturne projekte (13.12.2012)
- Vabilo k sodelovanju v Zbornici gradbeništva in industrije gradbenega materiala (05.12.2012)
- GZS ZGIGM vodi pomenben evropski projekt o socialnem dialogu v panogi gradbeništva (20.11.2012)
- Individualni pogovori na gradbenem sejm v Gradcu (23.10.2012)
- Stališče GZS do novega Zakona o rudarstvu (ZRUd-1E) in postopka njegovega sprejemanja (19.07.2012)

Priprti dokumenti

- GZS-business partner catalogue-72dpi-HQ.pdf (pdf 10,19 MB)
- DSC_0249.JPG (pg 2,31 MB)
- PRAVILA ZGIGM (doc 122,5 kB)

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Stanje v slovenskem gradbeništvu (I)

- Velik upad povpraševanja je najpomembnejši a še zdaleč ne edini vzrok za izjemno težke razmere
- Propadi izvajalcev množična nepoplačila podizvajalcem in dobaviteljem v dobaviteljskih verigah
- Neučinkovito preoblikovanje prezadolženih podjetij (Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju)
- Izjemno nizko poslovno zaupanje med podjetji v dobaviteljskih verigah
- Nizka poslovna kultura sodelovanja med podjetji in posledično v podjetjih
- Nizka pravna varnost v poslovanju – neučinkovito sodstvo
- Nizke plače in nizka socialna varnost zaposlenih

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Stanje v slovenskem gradbeništvu (II)

- Nepodpora bank sektorju tudi kot posledica neurejenih razmer v panogi in v bankah
- Ekstremna deregulacija panoge spodbuja t.i. »Kolobarjenje podjetij« (zapiranje starih in odpiranje novih vedno manjših podjetij) dosega na letnem nivoju preko 15% vseh podjetij v panogi.
- Ekstremna deregulacije v zadnjih dveh desetletjih v Sloveniji je vzrok za negativno selekcijo podjetij na slovenskem gradbenem trgu.
- Vse večja neprimerljivost našega trga z bolj urejenimi in za nas pomembnimi trgi bližnjih držav (Avstrija, Nemčija, Švica, Italija, Hrvaška)

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Stanje v slovenskem gradbeništvu (III)

- Popolna odprtost gradbenega trga enostransko spodbuja prihode tujih gradbenih podjetij na naš trg, ob vse težjem prihodu naših na tuje trge zaradi velike neprimerljivosti gradbenih trgov okolij
- Pozitivni multiplikativni učinki gradbeništva na ostalo gospodarstvo se z vedno manjšimi in manj usposobljenimi podjetji zmanjšujejo in nas približujejo manj razvitim državam
- V Sloveniji se ukvarjamo s posledicami nekompetentnega upravljanja in deregulacije področja gradbeništva, kar je narekoval interes politike, ne pa panoge in stroke.

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Značilnosti javnega naročanja v gradbeništvu v Sloveniji

- JN v gradbeništvu predstavlja preko 50% trga
- Velika odvisnost gradbenih izvajalcev od javnih naročnikov
- Javni naročniki v Sloveniji za gradbene izvajalce in podizvajalce postajajo vedno bolj tvegani tudi kot nesolidni plačniki
- Javni naročniki spodbujajo izjemno gospodarsko tvegana ravnanja izvajalskih podjetij, še posebej glavnih izvajalcev, ki so v urejenih državah ostro sankcionirana
- Javni naročniki izjemno spodbujajo ravnanja izvajalskih podjetij, še posebej glavnih izvajalcev, ki niso skladna z dobrimi poslovnimi običaji, včasih tudi ne z zakoni
- Nenormalno visoke zahteve javnih naročnikov po bančnih garancijah
- Dolgotrajni postopki pri izbiri najugodnejšega ponudnika (zadrževanje izvedbe zaradi pritožb udeležencev)
- Formalno in ne vsebinsko odločanje

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Pogodbe v javnem naročanju v gradbeništvu (I)

- Pogodbe v javnem naročanju v gradbeništvu
- Slabo definirana vsebina dobav
- Nekvalitena razpisna dokumentacija
- Neuravnoteženost gradbenih pogodb po mednarodnih standardih:
  - -previsoka zaščita investitorjev,
  - -prenizka zaščita izvajalcev
- Izjemen pritisk na izvajalce za prevzem previsokih pogodbenih tveganj
- Izbira ponudnika po najnižji ceni ob neprepoznavanju nenormalno nizkih ponudb
- Klavzula »Ključ v roke« po slovensko
- Načrtno neupoštevanje za investitorja »neprijetnih členov za naročnika« členov iz zakonov in Posebnih gradbenih uzanc

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Pogodbe v javnem naročanju v gradbeništvu (II)

- Izključitev klavzule eskalacije cen v daljših izvedbenih rokih.
- Tveganje spremembe DDV prenešeno na izvajalca
- Administrativno omejevanje podpisov pogodbenih aneksov (ZJN-2, 29 člen)

Slabo podpisana pogodba glavnega izvajalca z investitorjem je izvorni vzrok za vse posledice v izvajalski in dobaviteljski verigi, ki temu sledijo

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Glavne razlike med izvajalsko in dobaviteljsko pogodbo

- V slovenski poslovni praksi gre za izjemno veliko razliko v tveganjih, ki si za izvajalska podjetja mnogo večja kot je to praksa v tujini.
- Za izvajalca po podpisu izvajalske pogodbe praktično ni več umika iz pogodbe brez hudih finančnih posledic. V praksi to lahko pomeni odpoved celotnemu plačilu. Če izvajalcu naročnik ne plačuje, izvajalcu v praksi ne preostane nič drugega kot da dela izvede do konca in stoično čaka na plačilo.
- Vnaprejšnjih zavarovanj plačil (akreditivov), kot veljajo za običajne dobave dobaviteljev, za plačila izvajalcev pri gradbenih pogodbah v ni.

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Zahteve ZGIGM po spremembah

JAVNO NAROČANJE V GRADBENIŠTVU

1. Omejitev vedno večjih zahtev javnih naročnikov po bančnih garancijah v gradbenih projektih v okviru, ki so običajni povsod v svetu.
2. Obvezno sklepanje FIDIC gradbenih pogodb za vsa javna naročila gradenj javnih naročnikov z izvajalci in izvajalcev s podizvajalci v vrednosti nad 100.000€.
3. Zahtevamo, da se v vse gradbene pogodbe javnih naročnikov z izvajalci in izvajalcev s podizvajalci v javnih naročilih uvede kot mesto razreševanja sporov arbitraža namesto sodišč.
4. Prekiniti prakso neprepoznavanja neobičajno nizke ponudbe v gradbenih projektih s strani javnih naročnikov
5. V Pravilnik o projektni dokumentaciji dodati določila, ki bodo določala vsebino projektantskega popisa del s predizmerami (količinami) kot obvezni del projektne dokumentacije PGD in PZI
6. Urediti razmere za neposredno a pošteno poplačevanje podizvajalcev s strani javnih naročnikov

Sodico JN Ljubljana 2013

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica gradbeništva in
industrije gradbenega materiala

Projekt Sodico

Pokrizni socialni dialog v gradbeništvu

Cilji

- Predvideti spremembe in prestrukturiranje v gradbeništvu v obdobju po krizi, se na njih pripraviti in jih upravljati
- Prilagoditi socialni dialog v gradbeni industriji glede na spremembe na področju zaposlitve in dela
- Okrepiti vlogo socialnih partnerjev v tripartitnemu sodelovanju

Sodico Ljubljana 2013

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica gradbeništva in
industrije gradbenega materiala

Kako narediti delovna mesta v gradbeništvu privlačna

- Primerna regulacija gradbeništva
- **Paritetni skladi**
- Odgovorno javno naročanje
- Smotrna zaščita delovnih mest pred socialnim dumpingom
- Zagotavljanje stabilnih razmer na trgu
- Delovanje pravne države

Sodico Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Paritetni skladi v gradbeništvu v EU

<http://www.paritarian-funds-construction.eu>

Sodico Ljubljana 2013

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala

Paritetni skladi v EU

- Zdravje in varnost pri delu
- Nadomestila zaposlenim v času odsotnosti med dopusti in prazniki
- Nadomestila zaposlenim v času trajanja slabega vremena
- Plačilo odpravnin zaposlenim v primeru odpuščanja
- Dodatno pokojninsko zavarovanje za zaposlene
- Nadomestila svojcem v primeru smrti zaposlenih
- Poklicno usposabljanje zaposlenih

Sodico Ljubljana 2013

Hvala za pozornost!

mag. Jože Renar
Direktor

GZS ZGIGM

joze.renar@gzs.si

www.gzs.si/zgigm

Sodico Ljubljana 2013